Интервју са високим представником Валентином Инцком

Пише: Дарко Момић

Високи представник у БиХ Валентин Инцко тврди да у случају „Добровољачка“ правда тек треба да буде задовољена. Он истиче да ће се они који су починили злочин суочити са правдом, али напомиње да Међународни кривични трибунал у Хагу, као ни судови у Лондону и Бечу, нису утврдили довољно доказа о кривичној одговорности појединаца помињаних у случају „Добровољачка“.

У интервјуу за Press RS, Инцко подсећа да је Тужилаштво БиХ потврдило да тај предмет још није закључен и да се и даље трага за починиоцима злочина.

– Тужилаштво је потврдило да тај предмет није закључен и да се и даље трага за починиоцима злочина. Истина се мора утврдити, а правда задовољити, јер породице жртава имају право да сазнају шта се десило са њиховим најближима – наводи Инцко у писаном одговору за Press RS.

У РС мало ко би се сложио с таквим виђењем развоја ситуације. Уосталом, захтев за укидањем Суда и Тужилаштва БиХ није дошао случајно…

– Суд и Тужилаштво БиХ кључне су институције за осигурање потпуног спровођења владавине права у БиХ. Захтев представника РС за укидањем закона о Суду и Тужилаштву БиХ је алармантан зато што циљ тог захтева није да се тим институцијама пружи помоћ, већ њихово укидање. Ја у потпуности подржавам рад Суда и Тужилаштва БиХ и међународних судија и тужилаца. На те институције се врши политички притисак само због тога што су

то дражвне институције, а тиме се нимало не помаже жртвама и њиховим породицама широм БиХ. Судство мора бити независно и мора имати подршку да би обављало свој посао. Ако су државне правосудне институције изложене таквим политичким нападима, питам се како би прошле ентитетске правосудне институције у случају да политичке структуре буду незадовољне неком пресудом, јер тренутни напади сугеришу да праводсудне институције не могу донети одлуку која се не допада политичарима.

После одлуке страног тужиоца Џада Романа о обустављања истраге против бивших високих званичника РБиХ о злочину у Добровољачкој улици, ви сте пружили подршку Суду и Тужилаштву БиХ?! Зашто?

– Треба узети у обзир да више од 50 одсто свих предмета везаних за ратне злочине решавају ентитетски судови и да у већини ових предмета није било никаквог напретка, па је јасно да без државних правосудних институција многи предмети везани за ратне злочине никада не би дошли до фазе суђења. Ентитетска правосуђа су способна, али државно правосуђе је посебно обучено, има посебну опрему и методе да се може посебно побринути за сведоке и жртве. У интересу жртава је да се подрже и суд и тужилаштво, али уместо тога, неки бескруполозни политичари користе једну одлуку тужиоца за остварење политичких циљева.

Сматрате ли да је одлука о обустављању истраге праведна?

– У „случају Добровољачка” правда тек треба да буде задовољена.

Да ли је аудио снимак на коме Заим Бацковић говори: „Пуцајте, ово је наређење врховне команде“, довољан доказ за вођење истраге против њега?

– Ја нисам тужилац за ратне злочине. То је питање за њих, не за високог представника.

Други пример! Бивши командант 5. корпуса Армије БиХ Атиф Дудаковић је пред камерама наређивао да се пали и убија, а истрага против њега се никако не приводи крају?! Да ли је то оправдан разлог за незадовољство радом Суда и Тужилаштва БиХ у РС?

– Колико ми је познато, тужилаштво врши истрагу у вези с операцијама у подручју Бихаћа 1995. године, а ради и на случајевима „Силос“, „Велики парк“, „Виктор Бубањ“ и поступању са војницима ЈНА који су заробљени 3. маја 1992. године. Ја делим фрустрације и осећаје људи који су изгубили своје најмилије док су починиоци тих дела још на слободи и они имају пуно право да захтевају правду. Али, подривање суда и тужилаштва неће помоћи да се рад на тим предметима убрза.

Да ли су оправдани захтеви за редефинисањем улоге Суда и Тужилаштва БиХ?

– Уставни суд БиХ је већ два пута пресудио да БиХ, путем суда, има обавезу да врши своје уставне надлежности у тој области, тако да мислим да нема простора за мењање уставне улоге суда и тужилаштва. Актуелна парламентарна иницијатива није покушај унапређења државног правосуђа него покушај његовог укидања.

Да ли је исправно да тужиоци Тужилаштва БиХ по свом нахођењу и слободној процени могу да изузимају предмете од ентитетских тужилаштава?

– То питање се као и у другим демократијама уређује законима којима се утврђује ко има коју надлежност и како се оне врше. Те законе није донело правосуђе, већ ваши политички представници. Тужиоци имају обавезу да раде свој посао савесно и професионално, а ако неко мисли да они не раде свој посао како треба, постоје институционални начини да се то реши, којима се не доводе у питање саме институције правосуђа.

Медији морају извештавати професионално

Сви високи представници у БиХ су најчешће иступали у јавности

преко страница „Дневног аваза“! Како коментаришете објављивање имена бивших припадника Војске РС у овом листу са квалификацијама да је реч о ратним злочинцима, иако је из Кантоналног тужилаштва у Бихаћу потврђено да се ни против кога од тих људи не води истрага?

– OHR је чврст заступник слободе и независности медија, али исто тако истиче и обавезу медија да извештавају одговорно, објективно и професионално. Ја лично се трудим да осигурам да сам медијима доступан колико год је то могуће и пазим да то буде уравнотежено и без преферирања било кога.